

POZDRAV MATICE SVATOKOPECKÉ

Prosinec 2024

DO DIÁŘE

21. prosinec 2024 – 5. leden 2025

Výstava betlémů

30. březen 2025

Valná hromada spolku

Island, 2024. Foto: Pavel Oslík.

- Pozvánky
- Ze života Matice svatokopecké
- Ohlédnutí za Sousedskou slavností
- Cestopis

*Poutní areál
v zimním hávu,
2024. Foto:
Hyacint Kuchta.*

PLÁNOVANÉ AKCE PRO ROK 2025

21. 1. Poutní vlakový zájezd do Prahy (Strahovský klášter a kostel sv. Jindřicha) za podpory Matice svatokopecké

6. – 8. 3. Postní duchovní obnova s P. Gorazdem Krušinou, OPraem. (Svatý Kopeček u Olomouce)

30. 3. Valná hromada spolku Matice svatokopecké (od 12.30 hod.)

30. 3. Křížová cesta v bazilice vedená členy spolku (od 14.15 hod.)

23. 5. Spolupráce na Noci kostelů

30. 6. – 4. 7. Moravská Compostela za podpory Matice svatokopecké

16. 8. 3. ročník Sousedské slavnosti

17. – 19. 8. Adorační dny za podpory Matice svatokopecké

11. 11. Oslava svátku sv. Martina

5. 12. Setkání se sv. Mikulášem

6. 12. Adventní duchovní obnova

Od 20. 12. Výstava Betlémů (pro školy 15. – 19. 12. 2024)

Další:

IX. pouť moravských matic, pokračování v exkurzích po olomouckých kostelích, přednášky, koncerty

Aktuální informace o dění ve spolku je nutné pravidelně sledovat na webu spolku www.maticesvatokopecka.cz nebo na stránkách a vývěskách svatokopecké farnosti.

Termíny mší sv. za živé a zemřelé členy Matice svatokopecké v roce 2025

10. 1., 14. 2., 14. 3., 12. 4. (mimořádně sobota), 9. 5., 13. 6., 11. 7., 8. 8., 12. 9., 10. 10., 14. 11., 12. 12. (vždy v 9.00 hod.)

Nedělní mše svaté jsou v bazilice na Sv. Kopečku slouženy v 7.30, 10.00 a 15.00 hod.

Prosíme členy spolku, aby při úhradě členského příspěvku uváděli do zprávy pro příjemce jméno člena spolku, za kterého je poplatek hrazen. Zjednoduší nám to práci při identifikaci a přiřazení platby ke správné osobě člena spolku. Děkujeme!

Elektronické plnobarevné verze Pozdravu jsou dostupné na webu spolku.

KONTAKT:

Matice svatokopecká, spolek

Návří Jana Pavla II. 1/1

779 00 Olomouc-Svatý Kopeček

IČ: 64627641

Bankovní spojení: Fio banka, a.s.

č. ú.: 2601571772/2010

Email: maticesvatokopecka@gmail.com

www.maticesvatokopecka.cz

SLOVO ÚVODEM

Milí čtenáři Pozdravu Matice svatokopecské. Stojíme na prahu Svatého roku 2025. Kéž přinese všem lidem dobré vůle pokoj a dobro, církevní společenství ať se dočká obnovy a rozvoje, naše rodiny ať jsou ještě více místem důvěry a praktické lásky a každé bohulibé dílo, včetně činnosti našeho spolku Matice svatokopecské, ať se s pomocí Boží rozvíjí. Blížící se výstava betlémů v Bernardově centru bude otevřena od 21. prosince 2024 do 5. ledna 2025. Prosíme ty, kdo by si mohli vzít služby na některé dopoledne či odpoledne, aby se přihlásili na faře. Všem přeji radostné prožití svátku Kristova narození a požehnaný nový rok 2025 jménem výboru MS i jménem svým.

Adrián Zemek O.Praem.,
předseda výboru

AKCE A POZVÁNKY

Nové figurky pro betlém vyřezané řezbářem Štěpánem Gottwaldem. Foto: Štěpán Gottwald.

Pozvánka na výstavu betlémů

Matice svatokopecká ve spolupráci s farou srdečně zve na tradiční výstavu betlémů, která se uskuteční v Bernardově centru ve dnech 21. prosince 2024 až 5. ledna 2025. Betlémy budou přístupné v časech 10.00 až 16.00 hod., finančním darem můžete podpořit činnost spolku. Autorkou letošní umělecké výzdoby vý-

stavy je opět Marie Stejskalová, které tímto za přípravu expozice děkujeme. Prosíme členy Matice o pomoc při dohledu betlémů. Děkujeme.

-mak-

Pozvánka na pouť a valnou hromadu Matice svatokopecské, spolku a náhradní zasedání valné hromady

Valná hromada Matice svatokopecské, spolku se uskuteční v neděli 30. března 2025 ve Francouzském sále fary na Svatém Kopečku u Olomouce od 12:30 hod.

Program:

1. Zahájení modlitbou Matice svatokopecké
2. Ověření počtu přítomných, schválení programu valné hromady
3. Zpráva o činnosti a změny v členské základně za rok 2024
4. Zpráva o hospodaření, stavu majetku a závazku spolku za kalendářní rok 2024
5. Návrh plánu činnosti na další období
6. Diskuse
7. Návrh a schválení usnesení
8. Zakončení včetně požehnaní a závěrečné modlitby

Náhradní zasedání valné hromady Matice svatokopecké se bude konat od 13.00 hod. V případě náhradního zasedání valné hromady bude program stejný.

Drobné pohoštění zajištěno.

Členové spolku povedou od 14:15 hod. v bazilice Navštívení Panny Marie modlitbu křížové cesty, od 15.00 hod. bude mše svatá, celebrována protektorem Matice a pomocným biskupem Mons. Antonínem Baslerem.

ZE ŽIVOTA MATICE SVATOKOPECKÉ

Ohlédnutí za Sousedskou slavností

Matice svatokopecká uspořádala v srpnu 2024 druhý ročník Sousedské slavnosti ve svatokopeckém poutním areálu. Program obsahoval herní aktivity pro děti, divadlo pro děti (Kolotoč pohádek), vzpomínkovou akci na emeritního jednatele spolku Bohuslava Smejkal, přednášku Kateřiny Lachmanové o životě bl. Carla Acutise, prohlídky poutního areálu, lesní pedagogika a večerní koncert v bazilice. Připraveno bylo drobné pohoštění. Cílem akce bylo opět propojit všechny generace, které měly možnost se více vzájemně poznat a prožít společné chvíle. Za spolupráci děkujeme dobrovolníkům z řad členů Matice, farnosti a obyvatel Svatého Kopečka. Akci finančně podpořila KMČ č. 25 Svatý Kopeček (komise uhradila náklady spojené s divadlem pro děti), které tímto patří velké poděkování. Do projektu se zapojily také Arcibiskupské lesy a statky, s.r.o., jejichž pracovníci připravili ukázkou z lesní pedagogiky (zaměřeno na věchy).

Martin Kučera

AKCE

MATICE SVATOKOPECKÉ

V ROCE 2024

V letošním roce spolek v rámci rozvoje poutního místa připravil celkem úctyhodných, níže uvedených dvacet akcí. Jsou řazeny chronologicky a závorce je vždy uveden garant zmíněné akce:

30. leden, Poutní vlakový zájezd do Prahy (kapucíni na Hradčanech a výstava Petr Brandl) za podpory Matice (dr. Z. Krejčí a dr. O. Němcová)

14. – 17. únor, Postní duchovní obnova na Velehradě s P. Gorazdem Krušinou,

OPraem. (dr. Z. Krejčí a P. Adrián Zemek)

10. březen, Pouť a valná hromada Matice (výbor)

14. duben, Slavnostní koncert k 29. výročí povýšení svatokopeckého kostela na basiliku minor (J. Gottwald)

4. května, Poutní autobusový zájezd na Slovensko (Marianka, Děvín; v ČR Břeclav a Poštorná) za podpory Matice (dr. Z. Krejčí a dr. O. Němcová)

16. květen, Svatojánská slavnost k 300. výročí postavení sochy na Sadovém nám. (J. Gottwald)

1. červen, Slavnostní sborový koncert (Intermezzo Mšeno a Cantus Morkovice) u příležitosti svátku Navštívení Panny Marie (J. Gottwald)

2. červen, VIII. Pouť moravských Matic v Blatnici u sv. Antonína, delegaci vedl P. Adrián Zemek

7. červen, Matice spolupracovala s farností na organizaci Nocí kostelů 2024 (výbor)

30. červen – 4. červenec, Moravská compostela za podpory Matice (dr. L. Šnevajs, pohoštění pro poutníky zajistili v Tršicích členové svatokopecké farní dobrovolné charity)

17. srpen, Sousedská slavnost na Svatém Kopečku (dr. M. Kučera)

18. – 20. srpen, Adorační dny na Svatém Kopečku za podpory Matice (výbor)

20. září, Exkurze do kostela a k varhanám u sv. Mořice v Olomouci (J. Gottwald)

12. říjen, Poutní autobusový zájezd do Rakouska (Geras; v ČR Nová Říše) za podpory Matice (dr. Z. Krejčí a dr. O. Němcová)

7. listopad, Přednáška dr. D. Voráče o AI – umělé inteligenci „Klady a zápory nové technologie“ ve Francouzském sále fary (J. Gottwald)

11. listopad, Tradiční oslava svátku sv. Martina (P. Adrián Zemek, Františka Prášilová)

5. prosinec, Tradiční setkání se sv. Mikulášem (dr. M. Kučera)

7. prosinec, Adventní duchovní obnova na Sv. Kopečku s P. Gorazdem Krušinou, OPraem. (J. Gottwald)

29. prosinec, Koncert *Čas radosti, veselosti*

prosinec 2024 – leden 2025, Tradiční výstava betlémů (M. Stejskalová, výbor)

Zrušená akce: Adventní setkání s protektorem Matice Mons. Antonínem Baslerem.

Náměty k úvaze o činnosti a organizaci spolku

Výbor spolku pracuje již několikátou sezónu v omezeném počtu čtyř ze sedmi členů. Vzhledem k četnosti a rozsahu akcí bude nutné do budoucna oslovit ke spolupráci další ochotné členy i nečleny spolku a dobrovolníky. Jinak totiž nebude možné akce v daném rozsahu a kvalitě pořádat tak, aby byly poutavé pro různé věkové spektrum návštěvníků Svatého Kopečka. Dále je třeba usilovně pracovat na zodpovědnosti za spolek ze strany všech členů spolku. Často se setkáváme s tvrzením: „Je to věcí výboru. Ať si výbor dělá to či ono atd.“ Ano, členové výboru mají zodpovědnost za akce, které probíhají, nelze však očekávat od čtyř reprezentantů spolku o stovkách členů, že budou plnit přání jednotlivců nebo skupin, popř. se permanentně zabývat radami nevyžádanými... Vždy se mi líbil známý latinský citát, kterým je ozdobena např. prostějovská radnice: „Svorností malé obce vzkvétají, nesvorností velké obce hynou.“

Z námětů k řešení z minulých zasedání výboru podávám níže výčet, který se diskutuje již delší dobu:

Moravská Compostela: jednotlivá zastavení na stezce Svatý Kopeček – Svatý Hostýn. Probíhá dokumentace stavu a nacenění opravy/údržby jednotlivých zastavení, která jsou v majetku spolku. Kraje ani obce nemají o zastavení zájem, spolek nemá na dlouhodobou údržbu lidské a finanční kapacity.

Krojovaná Hanačka ve vitrině na radnici v Olomouci: město již o vystavený exponát nemá zájem, stejně tak hanácká muzea a výstavy v regionu. Pravděpodobně budeme muset zmíněný exponát deponovat do archivu.

Podpora menších oprav, rekonstrukcí a restaurování v rámci poutního areálu: uvažuje se o podpoře dlouhodobějších projektů, na které nebudou dotace. Např. reinstalace plastiky z roku 1948 od Julia Pelikána v ambitech nebo participace na restaurování oken basiliky.

Pozdrav Matice svatokopecké: úvaha o změnách formátu, např. vydávat jej jen jedenkrát ročně ve větším rozsahu i s kalendářem, popř. i v elektronické podobě pravidelným aktuálním „odběrem“ akcí atp.

Jan Gottwald,
místopředseda spolku

Premonstrátské kláštery aneb podzimní poutní zájezd

Po skončení poutního zájezdu vyvstává ihned otázka, kam se vydat příště? Vždyť během dvaceti let jsme navštívili více než 100 zajímavých duchovních míst. Osvědčený tandem Z. Krejčí a O. Němcová ve spolupráci s otcem Adrianem a Janem Gottwaldem zasvětil podzimní poutní zájezd poznání významných premonstrátských klášterů v Geras v Rakousku a v Nové Říši v České republice.

Obě místa dýchají úžasnou duchovní atmosférou. Jejich krása vyrazí dech nejednomu návštěvníku. Stejně zapůsobila

i na nás. Setkali jsme se nejen s úžasnou architekturou a výtvarným uměním, ale i s laskavou vstřícností těch, kteří nás kláštery prováděli. O to větší zážitek to byl pro účastníky.

Olga Němcová

Koncert

V neděli 29. 12. 2024 se ve svatokopecské bazilice koná za podpory Matice svatokopecské koncert *Čas radosti, veselosti*. Vystoupí cimbálová muzika Bukovinka, ženský sbor Jaderničky a hanácký mužský sbor Rovina. Začátek koncertu v 18.00 hod.

CESTOPIS

Island

Přinášíme cestopis člena Matice svatokopecké Ing. Pavla Oslíka z jeho cesty na Island v roce 2023. Tuto cestu plánoval již o rok dříve, měla být dárkem k jeho životnímu jubileu. Měsíc před odletem byl zrušen let, jeho kamarád Miloš, se kterým měl cestovat, si navíc poranil páteř po pádu ze stromu. Celou cestu musel Pavel Oslík přepracovat, podrobně nastudovat místopis a naplánovat optimální trasu přes nejzajímavější místa. Odjezd byl nově stanoven na začátek září 2023. Velká změna spočívala v cestě na Island. Místo letadla byla zvolena plavba trajektem ze severu Dánska. Výhodou bylo, že si mohli vzít vlastní auto a do něj naložit vše potřebné pro cestování po ostrově – spacáky, stan, věci na vaření, odpovídající oblečení i vybavení do hor. Soustředili se na jižní polovinu ostrova, na které se nachází unikátní přírodní památky.

Pátek 8. září

Odjíždíme ze Samotišek časně ráno v 3.30 hod. Nyní ujíždíme po dálnici D35 na Prahu. První část cesty ve tmě je nepříjemná a nebezpečná. Míjíme Prahu a po

pěkné dálnici míříme do Ústí nad Labem a přes Portu Bohemicu do Saska. Jízda Německem je zpočátku příjemná, postupně se dopravní situace zhoršuje, aby byla v dlouhém úseku kolem Hamburku přímo katastrofální. Jednička-dvojka-stojíme, jednička-dvojka-stop. Hrozí, že uvaříme motor, termické čidlo v autě ukazuje 44°C venkovní teploty. Vypínáme klimatizaci, abychom ochladili motor. Hamburk je třetí největší přístav v Evropě. Míjíme kanály, přístavní mola s desítkami jeřábů pro vykládání lodí. Po pravici spatříme novou výraznou budovu Labské filharmonie, jedné z nejdražších a nejpozoruhodnějších staveb Evropy. Od odbočky na Kiel se doprava zlepšuje, jižním Dánskem již ujíždíme rychle a plynule. Tak bychom si to přáli celou cestu! Večer kolem 20.30 hod zastavujeme u nedaleko města Koping, kde máme vyhlídnuté místo k přespaní. V Dánsku kromě sítě standardních kempů se nachází i množství veřejných tábořišť. Domnívám se, že smysl těchto tábořišť je umožnit lidem návrat do přírody. Naše místo k přespaní leží uprostřed lesů a mokřadů a je krásně vybudované. Matrace a spacáky si rozkládáme již za tmy v dřevěných lodžích, které částečně vyčnívají nad vodní plochu. V blízkosti je WC, kuchyňka i pitná voda. Pod nohama nám uskakují žáby. Místo je domovem mnoha vodních ptáků. Dnes jsme strávili cestováním 17 hod a ujeli 1100 km.

Sobota 9. září

Probouzíme se do ticha mokřadu. Nad vodní hladinou visí mlha, my jsme však v suchu. Pokračujeme v jízdě Dánskem. Občasné mlhy jsou tak husté, že musíme snížit rychlost. Dánská krajina je jednoduchá, plochá. Nejvyšší hora měří 171 metrů. Dálnice vede zemědělskou krajinou mimo města, občas spatříme statek či vesnici, pasoucí se hovězí dobytek, sem tam koně.

Je cítit zápach kejdy na polích. Chybí mi pestrost české a moravské krajiny, naše vesnice i kostely na kopcích. Zdejší krajina je minimalistická. Spíše to připomíná chudší evropskou zemi. Opak je však pravdou. Dánsko je jednou z nejbohatších zemí na světě (podle HDP čtvrtou) a její obyvatelé patří k nejspokojenějším lidem. Dánsko se mimo jiné vyznačuje efektivním moderním zemědělstvím. Dánové patří k největším chovatelům prasat v Evropě. Na 5,84 milionu obyvatel připadá 24 milionů prasat roční produkce. Proto ten zápach na polích. Konečně přijíždíme do dánského přístavu Hirtshals. Poslední tankování benzínu a přebalení věcí na cestu. V přístavu kotví několik velkých trajektů, ale i lodě rybářů a rekreačních jachtařů. Je tu silně cítit zápach z ryb. Ryby přitahují hejna ptáků, zejména racků. Jeden z racků se snaží pozít menšího platýze. Nakonec to zvládne, aniž by se zadával. Vlastní nalodění je profesionálně organizované. Dostáváme informace, kam se máme s autem zařadit, a lístky od kajuty. Následně jsme s autem navedeni na parkovací místo na čtvrté palubě. Před námi najíždějí na trajekt kamiony. Loď Norröna přepravuje cestující a náklad na Faerské ostrovy a Island od roku 2003. Pojme 1492 pasažérů a 800 osobních aut nebo 130 kamionů. Loď je dlouhá 166 m, široká 30 m a má devět palub. Nad devátou palubou je již jen vyhlídková restaurace. Loď může plout nejvyšší rychlostí 21 uzlů, to je 39 km/hod. Pro srovnání – Titanic měl délku 269 m, šířku 28 m a pojal cca 2600 cestujících. Rychlost dosahoval mírně vyšší než Norröna. Naše kajuta na osmé palubě je malá a úsporně zařízená: dvě postele, WC, sprchový kout, stoleček. Okno s výhledem na moře nemáme, museli bychom si připlatit. Trajekt je zaplněn jen částečně. S Milošem odhadujeme, že jen asi čtvrtina kajut je obsazených. Prostředí na

lodi je tedy pohodlné. Pro cestující jsou k dispozici dvě restaurace, vinárna a kavárna s knihovnou. Ve spodní části lodi je menší bazén, fitness a sauna. Usazujeme se na deváté vyhlídkové palubě. Slunce zalévá krajinu jasem a příjemně hřeje. Přístav pod námi není nijak zajímavý. Pro nás suchozemce je Severní moře velkým zážitkem. Ve tři odpoledne vyplouváme. Vítr ve vlasech, obzor v očích. Zažívám štěstí. Poslední telefonát domů Miluše a Lence. Myslím zvláště na Leničku! Plavba probíhá bez událostí. Přibývá mraček, jejich barva je podobně jako barva moře modrošedá, respektive šedá. Odstín závisí na množství slunečního světla, které propouští mraky. Život se zklidnil. Je to kouzlo minimalistického obrazu. Občas spatřím v dáli loď. Jedna speciální červenobílá vybavená heliportem a jeřábem proplová kolem právě teď. Za ní se rýsuje ropná plošina. V kajutě jsou slyšet a cítit vibrace od lodního motoru. Více než bych čekal. Večer posedíme s Milošem v kavárně, čas nám zpříjemňuje hudebník zpěvem a hraním na kytaru.

Neděle 11. září

Čas se posouvá o hodinu dozadu. Snídaně, jediné jídlo, které máme na lodi objednané, je bohatá a výborná. Jinak se stravujeme z vlastních zásob. Moře je tmavě šedé, obloha má odstín do světle šedé. Klid a mír. Sedím v kavárně u okna. Pozoruji moře. Stěny společných prostor jsou osazeny historickými velkoformátovými fotografiemi. Zachycují život lidí na Islandu a Faerských ostrovech před 100 lety. Dívají se na mě pracovití rybáři, prohlížím si jejich lodě, cítím atmosféru starých přístavů. Na jiných reprodukcích postávají ostrované před jednoduchými kamennými domy se střechou porostlou trávou. Vnímám těžký život rybářů. Jak nebezpečná a namáhavá práce to musela

být! Jak se změnil život za sto let! Vždyť lovili jednoduchými prostředky i velryby! Na lodi jsou k dispozici působivé propagační materiály zvoucí k návštěvě Faerských ostrovů a Islandu. Na perfektních fotografiích jsou zelené hory, nad nimi modrá obloha. Krajina zalitá sluncem. Ze svahů padají prudké vodopády na pobřeží. Skutečnost je taková, že v těchto oblastech je téměř trvale chladno a větrno. Prší každý den, většinou několikrát. Roční srážkový úhrn je třikrát větší než u nás. Krajina obou oblastí má však svoje jedinečné kouzlo! Reklama a skutečnost jsou dvě různé věci! Spolucestujícími jsou Norové, Dánové, Angličané, Němci a Islandčané, kteří se vracejí domů z kontinentální Evropy. Je slyšet i ruština. Já a Miloš jsme na palubě jediní z České republiky. Velkou skupinu turistů tvoří lidé důchodového věku. Účastní se zájezdu se společností Smyril Line, které patří loď a většina kamionů. Tito turisté-důchodci mají na palubě odborné přednášky. Na Faerských ostrovech je pro ně připraven autokar, aby je provedl po ostrově. Podobně asi i na Islandu. Je pěkné vidět, že se snaží být aktivní i přes vyšší věk a zdravotní hendikepy. Proplouváme kolem Shetlandských ostrovů. Jsou v dáli a vizuálně málo zajímavé – šedá pevnina, šedé moře, šedá obloha, pár bílých majáků na skalnatém pobřeží. Fotím jen pro dokumentaci. Vzpomínka na návštěvu USA 2017. V květnu roku 2017 jsme podnikli s Milošem nezapomenutelnou výpravu do USA, zejména abychom navštívili národní parky amerického středozápadu. Z Londýna jsme letěli podél jižního pobřeží Anglie, následně nad liduprázdným třpyticím se Atlantickým oceánem. Byl to magický okamžik – opouštěli jsme starou dobrou Evropu. Vzpomínal jsem na lidi, kteří opouštěli v Evropě svůj domov, svoje blízké, a hledali nový život v Novém

světě. Tehdy se zrodilo moje přání plavit se Atlantikem. Plavby po Evropě za první republiky Za první Československé republiky byl záměr podpořit autoritu učitele zejména středoškolského. Učitel-profesor měl mít i znalosti a zkušenosti z cizích zemí. Proto ministerstvo školství vypravovalo dvě lodě na okružní plavby po Evropě pro středoškolské učitele a jejich rodiny. První okružní plavba vedla po Středozezemním moři. Cestující navštívili Cařihrad, Alexandrii, Řecko, Itálii a Francii. Druhá trasa vedla na sever přes Anglii, Dánsko, Norsko a Švédsko. Tuto informaci mám od pana Nováka ze Zlína, který se jedné z plaveb zúčastnil se svými rodiči. Měla něco do sebe ta první Československá republika!

Pondělí 12. září

Ráno v 7.30 hod přistáváme na Faerských ostrovech v hlavním městě Torshavenu. Souostroví tvoří 18 ostrovů. Jsou autonomní oblastí dánského království. Ostrovy obývá 53.000 obyvatel, většina žije v hlavním městě Torshavenu. Zvláštností je, že mají vlastní měnu, faerskou korunu. Ostrovy jsou ostře řezané, vrcholy skalnatého pobřeží dosahují 880 m. Příjezd k ostrovům při vycházejícím slunci vybízí k fotografování. Střed hlavního města je pěkně zachovalý, severský. Domy mají výrazné barevné nátěry. Městu dominuje přístav, kde kotví i několik velkých lodí. Naše Norröna je největší. Jako by se sem nehodila. Na opačné straně zálivu jsou loděnice, u několika větších lodí probíhá oprava. Lodě jsou to speciální – možná vlečné, možná velké rybářské, aby utáhly velké sítě. Dvě lodě mají zesílenou příď pod čarou ponoru. Odhaduji, že slouží k vyproštění jiných lodí z ledu. Možná lodě připravují na zimu. V loděnicích pracují polští dělníci. Pozná se to podle toho, že nápisy na kontejne-

rech jsou v místním jazyku a pak v polštíně. V přístavu pro malé lodě kotví mnoho jachet, lodí rybářů i několik historických plachetnic, které si lze pronajmout. Vystupujeme na pevninu, prolézáme pevnost s majákem a několika historickými děly. Staré město tvoří dřevěné domky s barevnými fasádami. Nejstarší budovy jsou na skále u přístavu – je to komplex asi patnácti dřevěných domů natřených sytě červenou barvou. Střechy domů jsou porostlé travou. V části domů je parlament Faerských ostrovů, v jiných domech jsou ministerstva této malé ostrovní země. Na jedněch dveřích do domu je cedule – ministerstvo zahraničí. Na vedlejším domě je nápis – ministerstvo průmyslu a obchodu. Vše prosté, jednoduché. Nikde žádná ostražka. Pokud bychom se rozhodli vstoupit dovnitř, vstoupíme. Z jednoho domu vychází muž středních let, oblečený do kvalitního obleku. Já: „Podívej Miloši, to může být klidně předseda vlády!“ Poloha úředních budov vedle hlavního přístavu se mi zdá velmi výhodná. Přes všechny lodě v přístavu je přehled. Představuji si, že ministerský úředník vystrčí hlavu z okna domku ministerstva, aby zavolal na řidiče kamionu vyjíždějícího z trajektu: „Chlapi, co vezete?“ Dostane přesnou odpověď. „A kávu taky vezete?“ „Ano.“ „Tak to je super. Jeďte, šťastnou cestu!“ Kapesní republika, všichni se znají. Mimochodem, ty červené budovy ve středu města jsou sídlem jednoho z nejstarších parlamentů na světě, zřejmě od středověku. Nejstarší světový parlament vznikl na Islandu, ale k tomu se dostaneme. Je pozoruhodné, že malé skupiny lidí jako na Islandu a Faerských ostrovech se dovedly domluvit na smysluplné správě veřejných věcí před více než jedním tisícem let. A bohaté světové říše jako Rusko a Čína to nezvládly do dnešních dnů!!! V zálivu na moři spatříme jeden z mimořádných objevů starých

Vikingů. Jedná se říční a námořní loď snekkar. Osádku tvoří studenti. Na této a jí podobných lodích Vikingové objevili Island, následně Grónsko, až nakonec dopluli do Severní Ameriky. Loď byla vybavena stěžněm s plachtou, nicméně důležitým pohonem byli veslaři. Při veslování mohla loď dosáhnout rychlosti až 5 uzlů (9 km/hod), pod plachtami až 12 uzlů (22 km/hod). Navigační pomůcky Vikingů byly velmi jednoduché – vypouštěli ptáky a pluli podle slunce. Jejich mapy se nedochovaly. Musel to být průzkum bojem, s vysokou mírou neúspěchu. Kloboúk dolů před jejich odvahou hraničící se šílenstvím. My jsme prožili dvě bouře, z toho jednu skutečně velkou, kdy vlny dosahovaly 5 m. Žasnu, žasnu, žasnu. Ve 12 hodin jsme opět na lodi, o hodinu později vyplouváme. Proplouváme souostrovím z jihu na sever. Plavba je to grandiózní. Ostrovy se vyznačují strmým reliéfem. Počasí se střídá jak na kolotoči. Mraky kopce zahalují a vzápětí odkrývají. Přední kopce jsou ve stínu, na zadní svítí slunce. Jinde prší. Jedna duha střídá druhou. Pro fotografa žně. Dvě hodiny setrvávám na horní palubě v sandálech a mikině, lepší obutí jsme si nechali nezkušeně v autě. Na palubě potkávám ostřílené borce v oblečení do polárních krajů. Nemohu se odpoutat. Na palubě silně fičí – plujeme průlivy. Vítr odhaduji na 40 km/hod, teplota 12°–14°C. Zima leze za nehty. Když opouštíme souostroví a já jsem značně prochladlý, je horní paluba prázdná. S Milošem konstatujeme, že je zde úplně jiný typ krajiny, jaký jsme dosud neviděli. Oba jsme nadšení. Opouštíme Faery a vyplouváme na otevřený oceán. Jejich obyvatelům přeji vše nejlepší, jsou to velcí sympatáci. Nyní sedím v kavárně-knihovně. Moře je šedé, obloha je světle šedá. Slunce se zrcadlí na vodní hladině, až z toho bolí oči. Léčba světlem. Zase přecházíme do minimali-

stických vjemů. Naše kajuta na palubě číslo 8 má číslo 8126. Na dveřích máme vyobrazeného ptáka plus jeho pojmenování v dánštině. Polovina kajut, odhaduji 250-300, má na dveřích mořského ptáka, druhá polovina má na dveřích vyobrazenou mořskou rybu. Odpoledne prší a jsou vlny. Atlantik vystrkuje zoubky. Později se situace dále zhoršuje – liják a silný vítr, rychlost k 50 km/hod. Dveře na palubu lze otevřít jen s velkými obtížemi. Sedíme v knihovně v 5. patře, pěna vln je celkem blízko. Vlny, odhadem pětimetrové, narážejí do trupu lodi. Naše loď není žádný drobek, měří 166 m. Přesto se silně houpá. Bez přidržování nelze chodit. Nejlepší je sedět na zadku. Zvoní skleničky nad ba-

rem, televizor se chvěje. Stevardi zůstávají v klidu. Občas zazní mohutná rána do trupu plavidla. Odhaduji: „Zasáhlo nás torpédo!“ V posteli je nám, jako bychom byli opilí. Prostor se s námi točí. Atlantik vycentil zuby! Docela mazec až do půlnoci. Pak se situace uklidňuje. Představuji si, jak by nám hlásili nestandardní situaci. Hlášení kapitána: „Zachovejte klid a rozvahu!“ Pro sebe si překládám: „Situace je extrémně vážná!“ Hlášení kapitána: „Člunů je dost, pro každého je místo!“ Pro sebe překládám: „Polovina člunů chybí, pospěšte!“ Hlášení kapitána: „Situaci máme pod kontrolou!“

(Pokračování v příštím čísle)

Pavel Oslík

Svatý obrázek, 19. století, sbírka Jany Krejčové.

PŘIHLÁŠKA ZA ČLENA MATICE SVATOKOPECKÉ, SPOLKU

Jméno a příjmení _____

Narozen(a) _____

Bydliště _____ PSC _____

1. Přihlašuji se za člena Matice svatokopecké, spolku.
2. Seznámil(a) jsem se se stanovami Matice svatokopecké, spolku a zavazuji se je dodržovat.
3. Svým členstvím chci podpořit účel Matice svatokopecké, spolku, zejména snahu o uchování křesťanského rázu Svatého Kopečku, péči o tuto významnou církevní a kulturní památku.
4. Zavazuji se uhradit členský příspěvek, jehož výše činí 200,- Kč ročně. Beru na vědomí, že členský příspěvek je splatný do konce příslušného kalendářního roku, a lze jej zaplatit:
 - a) hotově
 - b) zaslat složenkou na adresu Matice svatokopecké, spolku
 - c) bezhotovostně na účet: Fio banka, 2601571772/2010

Datum _____ Podpis _____

FOTOGRAFICKÉ OHLÉDNUTÍ ZA AKCEMI ROKU 2024

Ohlédnutí za Sousedskou slavností 2024. Foto: Martin Kučera.

Olomouc zmizelá v mlze. 15. ročník výroby a benefičního prodeje adventních věnců, na jejichž výrobě se podělili také členové Matice. Foto: Alžběta Kučerová.

Z oslavy svátku sv. Martina a sv. Mikuláše. Foto: Rostislav Hainc a Jana Dostálková.

Výbor Matice svatokopecké přeje členům spolku a příznivcům poutního místa poklidné a hluboké prožití Adventu, radost z narozeného Krista, radostná sváteční setkání v rodinách a hodně zdraví, vše dobré a Boží požehnání do nadcházejícího roku 2025.

Děkujeme zároveň za modlitby, dary a osobní nasazení ve prospěch poutního místa na Svatém Kopečku u Olomouce!

Krásu ledu. Foto: Pavel Oslík.